

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2008. gada 26. februārī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: priekšsēdētājs Gunārs Kūtris, tiesneši Kaspars Balodis un Viktors Skudra,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Mārtiņa Ēča (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu [reģ. Nr. 5 (2008)],

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:
 - 1.1. atzīt Latvijas Soduzpildes kodeksa (turpmāk – Kodekss) 52. panta pirmo un sesto daļu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. un 107. pantam;
 - 1.2. svītrot Kodeksa 52. panta pirmās daļas pirmā teikuma vārdu “sešu”, aizstājot to ar vārdu “piecu”;
 - 1.3. svītrot Kodeksa 52. panta pirmās daļas trešā teikuma vārdus “notiesātajiem piešķirama viena atpūtas diena nedēļā”;
 - 1.4. izslēgt no Kodeksa 52. panta sesto daļu;
 - 1.5. uzlikt par pienākumu attiecīgajai valsts iestādei izstrādāt grozījumus Kodeksā attiecībā uz ieslodzīto nodarbinātību, kuros nebūtu Satversmē noteikto cilvēktiesību pārkāpumu, kā arī Saeimas plenārsēdē lemt jautājumu par grozījumu apstiprināšanu.

2. Kodeksa 52. panta pirmā daļa noteic:

“Ar brīvības atņemšanu notiesātajiem noteikta astoņu stundu darbadiena sešu darbdienu nedēļā. Darba (maiņas) sākums un beigas noteiktas brīvības atņemšanas iestādes dienas kārtībā. Notiesātajiem piešķirama viena atpūtas diena nedēļā, tie atbrīvojami no darba svētku dienās.”

Savukārt Kodeksa 52. panta sestā daļa paredz:

“Notiesāto atvaļinājums netiek apmaksāts. Notiesātie atvaļinājuma laikā saņem uzturu, sadzīves vajadzību materiālo nodrošinājumu un komunālos pakalpojumus vispārējā kārtībā.”

3. Satversmes tiesā izskatāmo lietu piekritību noteic Satversmes 85. pants un Satversmes tiesas likuma 16. pants. Atbilstoši minētajām normām Satversmes tiesas kompetencē neietilpst ne tiesību normas aizstāšana ar kādu citu konstitucionālajā sūdzībā norādītu tiesību normu, ne pienākuma uzlikšana valsts iestādēm izstrādāt grozījumus Kodeksā vai tos apspriest Saeimas plenārsēdē.

Līdz ar to prasījums aizstāt Kodeksa 52. panta pirmās daļas pirmā teikuma vārdu “sešu” ar vārdu “piecu”, prasījums uzlikt par pienākumu attiecīgajai valsts iestādei izstrādāt grozījumus Kodeksā attiecībā uz ieslodzīto nodarbinātību, kuros nebūtu Satversmē noteikto cilvēktiesību pārkāpumu, kā arī Latvijas Republikas Saeimas plenārsēdē lemt jautājumu par grozījumu apstiprināšanu, nav piekritīgs Satversmes tiesai.

Pārējie prasījumi saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu ir piekritīgi Satversmes tiesai.

4. Pieteikums iesniegts kā konstitucionālā sūdzība. Pieteikumā norādīts:

- 1) uz pieteikuma iesniedzējam Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu;
- 2) ka aizskarto tiesību aizsardzība ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem nav iespējama.

Tādējādi saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu un 19.² pantu Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt šo konstitucionālo sūdzību.

5. Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pants izvirza virkni prasību konstitucionālajai sūdzībai, tostarp prasību pamatot Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārumu un sniegt pieteikuma juridisko pamatojumu.

Pieteikumā būtībā apstrīdēta Kodeksa 52. panta pirmās daļas pirmā un trešā teikuma, kā arī Kodeksa 52. panta sestās daļas pirmā teikuma atbilstība divām dažādām augstāka juridiskā spēka tiesību normām, proti, Satversmes 91. un 107. pantam. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja iespējamais tiesību aizskārums nav saistīts ar Kodeksa 52. panta pirmās daļas otrā teikuma un Kodeksa 52. panta sestās daļas otrā teikuma piemērošanu.

Satversmes tiesa ir secinājusi: “Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmā daļa paredz, ka pieteikumā par lietas ierosināšanu Satversmes tiesā jāietver tā juridiskais pamatojums. Ja pieteikumā apstrīdēta tiesību normas (akta) atbilstība vairākām augstāka juridiskā spēka normām, pieteikumā ietverams juridiskais pamatojums attiecībā uz apstrīdētās normas (akta) atbilstību katrai norādītajai augstāka juridiskā spēka normai” (*Satversmes tiesas 2006. gada 2. novembra sprieduma lietā Nr. 2006-07-01 14. punkts. Latvijas Vēstnesis, 2006. gada 7. novembris, Nr. 177*).

Tādējādi, lemjot par lietas ierosināšanu, ir jāizvērtē, vai ir sniegts pietiekams juridiskais pamatojums par katras apstrīdētās normas neatbilstību katrai norādītajai augstāka juridiskā spēka tiesību normai un vai katrs no šiem pamatojumiem ir saistīts ar iespējamu pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārumu.

5.1. Juridiskais pamatojums par Kodeksa 52. panta pirmās daļas pirmā un trešā teikuma, kā arī Kodeksa 52. panta sestās daļas pirmā teikuma atbilstību Satversmes 91. pantam konstitucionālajā sūdzībā nav sniegts vispār.

Līdz ar to pieteikums daļā par Kodeksa 52. panta pirmās daļas pirmā un trešā teikuma, kā arī Kodeksa 52. panta sestās daļas pirmā teikuma atbilstību Satversmes 91. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām.

5.2. Savukārt attiecībā uz Kodeksa 52. panta pirmās daļas pirmā un trešā teikuma, kā arī Kodeksa 52. panta sestās daļas pirmā teikuma atbilstību Satversmes 107. pantam juridiskais pamatojums ir norādīts.

Līdz ar to pieteikums daļā par Kodeksa 52. panta pirmās daļas pirmā un trešā teikuma, kā arī Kodeksa 52. panta sestās daļas pirmā teikuma atbilstību Satversmes 107. pantam atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu, 17. panta pirmās daļas 11. punktu, 18., 19.² un 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt pēc Mārtiņa Ēča konstitucionālās sūdzības [reģ. Nr. 5 (2008)] lietu “Par Latvijas Sodu izpildes kodeksa 52. panta pirmās daļas pirmā un trešā teikuma un sestās daļas pirmā teikuma atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 107. pantam”.
2. Atteikties ierosināt lietu pēc minētās konstitucionālās sūdzības par Latvijas Sodu izpildes kodeksa 52. panta pirmās daļas pirmā un trešā teikuma, kā arī 52. panta sestās daļas pirmā teikuma atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. pantam.
3. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Latvijas Republikas Saeimu – līdz 2008. gada 2. aprīlim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 2. kolēģijas priekšsēdētājs

Gunārs Kūtris